

zijn dertigjarigen arbeid, voegt een woord van lof voor de nauwgezette wijze, waarop hij zijn taak heeft aangevat en voltooid.

Wat een schat van ervaringen, belezenheid, wetenschap, opmerkingsgave en geduld zijn in die twee aanzienlijke deelen van bijna 1500 pagina's verzameld, waarin als Nederlandsche soorten een getal van 3163 wordt vermeld, terwijl de auteur ons nog bovendien een blijvend overzicht schonk, niet alleen der literatuur *up to date*, maar ook nog een afzonderlijk deel over den anatomischen bouw, de biologie en physiologie der coleoptera, ook voor den niet-entomoloog van groote waarde.

Gelukkig mocht hij een onbekrompen uitgever vinden, die hem de fraaie platen over de «Frasstücke» der Scolytiden en Tomiciden aan het einde van het 2de deel bezorgde.

Alles te samen genomen strekt dit werk onze Ned. Ent. Vereeniging tot groote eer en de schrijver heeft zich een «*monumentum aere perennius*» opgericht.

A. F. A. LEESBERG.

Eene bij met pooten in plaats van sprieten op den kop.

In het «Zeitschrift für systematische Hymenopterologie und Dipterologie», Jahrgang III, Heft 3, p. 208, wordt door G. Harling het volgende medegedeeld: Op 24 Augustus 1902 ving hij, nabij Hannover, op *Hieracium pilosella*, een mannetje van eene niet nader aangegeven *Halictus*-soort, dat er allervreemdst uitzag. Van de sprieten waren namelijk het grond- en het verbindingslid (scapus en pedicellus) normaal, doch daarop volgde, in plaats van eene schaft (funiculus), het distale gedeelte van een poot, met name eene scheen en een voet (tibia en tarsus). De sporen aan de scheen waren aanwezig; aan het laatste voetlid ontbraken echter de klauwtjes. De beharing dezer deelen was als van een normalen poot en ook de kleur kwam daarmee overeen, was nl. geel, terwijl alleen de basis van de scheen de zwarte kleur der normale antenne droeg.

Afgezien van het vreemdsoortige, verdient dit geval onze opmerk-

zaamheid, in verband met de opvatting, dat de sprieten aan den kop organen zijn, gelijkwaardig met de pooten aan de borstsegmenten. Eindelijk ook, omdat het dier de *Hieracium*-bloemen wist te vinden, zonder in het bezit te zijn van sprietschafften, op welke organen, zooals wij weten, de zintuigorganen der antennen nitsluitend voorkomen. Altijd als op de plaatsvervangende pootdeelen zulke organen ontbraken, wat wel zeer waarschijnlijk is, doch niet vermeld wordt. Dit laatste in verband met de nieuwere proeven van Plateau.

J. TH. OUDEMANS.

Zuid-Afrikaansche insekten.

De heer A. J. T. Janse, Naturalist, Pietersburg, Transvaal, Zuid-Afrika, (P. O. box 439), biedt aan de levering van insekten uit de door hem bewoonde landstreek, hoofdzakelijk Coleoptera, maar ook van andere orden, in papier verpakt, bij verzamelingen van minstens 100 stuks, tot 500 toe. Prijslijsten en opgave van verdere conditiën op franco aanvraag aan bovenstaand adres verkrijgbaar.

Steller dezer aanbieding heeft tot den ondergeteekende het verzoek gericht, haar ter kennisse van de Nederlandsche entomologen te brengen, waaraan hij gaarne voldoet.

P. C. T. SNELLEN.

Lepisma saccharina L., lichtgevend.

Den 2den April 's avonds zag een mijner leerlingen der 4e klasse H. B. School, in den schemering, in den hoek van zijn kamer, een lichtgevend diertje zich voortbewegen. Hij ving het en bracht het mij den volgenden morgen, nog levend, in een glazen buisje. Het bleek een exemplaar van onze suikergast te zijn. Ik wist niet dat *Lepisma* lichtgevend was, en vond deze eigenschap ook niet in mijne boeken vermeld.

A. C. OUDEMANS.
